

Delrapport 4: Bedömning av pandemins konsekvenser för målen för samhällets säkerhet

Bedömningen är framtagen av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och utgör den fjärde delredovisningen av regeringsuppdrag Ju2020/04352. Den beskriver möjliga konsekvenser och behov av åtgärder inom den aktörsgemensamma hanteringen av pandemin under september–november och kompletterar den nationella samlade lägesbild som tas fram av MSB.

Enligt regeringsuppdraget ska MSB, med utgångspunkt i de scenarier som Folkhälsomyndigheten löpande ska uppdatera avseende hur smittspridning av det virus som orsakar covid-19 kan komma att utvecklas framöver, ta fram beskrivningar av tänkbara samhällskonsekvenser och åtgärder som berörda aktörer vidtar eller planerar att vidta. Uppdraget omfattar inte hälso- och sjukvårdsområdet och socialtjänst.

Omfattning och avgränsningar:

- Bedömningar i delrapporten utgår från samma tidsperspektiv som Folkhälsomyndighetens scenarier i myndighetens femte delrapport inom regeringsuppdrag S2020/08831, det vill säga september–november.
- Bedömningen omfattar risker och sårbarheter kopplade till upprätthållandet av målen för samhällets säkerhet¹ ur ett tvärsektoriellt perspektiv.
- Bedömningarna utgår till stor del från information från statliga myndigheter om hur målen för samhällets säkerhet har påverkats eller riskerat att påverkas inom deras respektive ansvarsområden under pandemin. Informationen har delgetts MSB genom lägesrapportering, vid olika samverkansfora under hanteringsens gång och i dialoger med utvalda myndigheter. Information har även inhämtats via andra rapporter och bedömningar som myndigheter och andra aktörer har offentliggjort.
- Bedömningarna är främst gjorda ur ett nationellt perspektiv. Det är rimligt att anta att avvikelser från bedömningarna kan förekomma utifrån regionala förutsättningar.
- Bedömningarna är inte prognoser av kommande utveckling, utan syftar till att ge en indikation över risker, möjliga konsekvenser och aspekter att planera utifrån, och kan därför användas som hjälpmedel i aktörers fortsatta arbete.

¹ Möjliga konsekvenser för människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet samt våra grundläggande värden. För samhällets funktionalitet avgränsas bedömningar av möjliga konsekvenser till samhällssektorerna.

INNEHÅLL

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	3
PANDEMINS FORTSATT INVERKAN – FÖRUTSÄTTNINGAR I SEPTEMBER 2021	4
Folkhälsomyndighetens scenarier för fortsatt smittspridning	4
Smittskyddsåtgärder	4
Risker för parallella händelser.....	4
KONSEKVENSER FÖR MÅLEN FÖR SAMHÄLLETS SÄKERHET.....	5
Möjliga konsekvenser för människors liv och hälsa	5
Möjliga konsekvenser för samhällets funktionalitet	5
Särskilt berörda sektorer under kommande period	6
Möjliga konsekvenser för upprätthållandet av grundläggande värden.....	7
ÅTGÄRDSBEHOV INOM DEN AKTÖRSGEMENSAMMA HANTERINGEN.....	8
Övergå till ordinarie arbetsätt med bibehållen beredskap.....	8
Omhändertade erfarenheter från pandemin här och nu	8
Trygga informations säkerheten.....	8
Trygga tillgång till laboratoriemateriel och andra kritiska varor	9
Eftersträva tydlig och tillgänglig kommunikation	9
Upprätthåll beredskap för att identifiera och möta informationspåverkan.....	9

Sammanfattande bedömning

Utifrån Folkhälsomyndighetens scenarier förväntas perioden september–november präglas av en fortsatt övergång mot en bättre och stabilare situation för samhället som helhet, om än med vissa osäkerheter. Den sammantagna påverkan på samhället förväntas fortsätta minska under perioden, samtidigt som samtliga mål för samhällets säkerhet fortfarande påverkas i olika utsträckning. Hanteringen behöver därför fortsatt genomsyras av en helhetssyn där olika perspektiv beaktas i beslutsfattandet.

Det är viktigt att omhänderta och omsätta erfarenheterna från pandemin i det operativa arbetet och aktörsgemensam samverkan här och nu. En utmaning för samhällets aktörer är att skala ner den operativa hanteringen av pandemin, samtidigt som beredskap upprätthålls och viktiga arbetsätt som utvecklats under hanteringen bibehålls. Det kan exempelvis handla om att upprätthålla viktiga kontaktvägar och att behålla en låg tröskel för samverkan och informationsdelning.

Befolkningens liv och hälsa

Påfrestningarna på befolkningen bedöms på en övergripande nivå fortsatt minska under perioden, även om konsekvenserna för de som drabbats till del är långsiktiga. Den ojämna vaccinationstäckningen gör ovaccinerade grupper mer sårbara för smitta och allvarlig sjukdom.

Samhällets funktionalitet

Samhällsviktig verksamhet² bedöms fortsatt ha en god förmåga att anpassa sig till och hantera pandemins konsekvenser vid samtliga av Folkhälsomyndighetens scenarier. Pandemins påverkan på de verksamheter som upprätthåller samhällets funktionalitet bedöms fortsätta minska under perioden, även om vissa riskfaktorer kvarstår. Dessa innefattar framförallt informationssäkerhet hos samhällsviktiga aktörer, uppskjuten verksamhet, samt tillgången till kritiska varor, som laboratoriemateriel och tekniska komponenter.

Grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet samt mänskliga fri- och rättigheter

Den påverkan som pandemin haft på individers och andra aktörers möjlighet att verka i samhället väntas minska ytterligare under september–november. Individens frihet kan dock fortsatt uppfattas som begränsad så länge smittskyddsåtgärder som begränsar handlingsutrymmet tillämpas. Det finns fortsatt ett behov av transparens och tydlighet avseende de beslut som fattas, bland annat för att upprätthålla förtroendet för den samlade hanteringen.

MSB identifierar följande åtgärdsbehov under kommande period

- Verka för en sömlös övergång från krisorganisation till ordinarie arbetsätt. Säkerställ samtidigt bibehållen beredskap, exempelvis genom upprätthållande av kontaktvägar och fortsatt förmåga att ta fram lägesbild och lägesrapporter.
- Omhänderta erfarenheter från pandemin – såväl positiva som negativa – för att utveckla krisberedskapen, både inom den egna organisationen och i det aktörsgemensamma arbetet.
- Trygga informationssäkerheten hos aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet.
- Trygga tillgången till kritiska varor, som skyddsutrustning och laboratoriemateriel, samt tekniska komponenter.
- Eftersträva transparent och tillgänglig kommunikation, i synnerhet avseende förändringar av regler, råd och rekommendationer samt den fortsatta vaccinationsprocessen.
- Upprätthåll beredskap för att identifiera och möta informationspåverkan.

² Vid sidan om hälso- och sjukvård samt omsorg.

Pandemins fortsatta inverkan – förutsättningar i september 2021

Detta avsnitt ger en övergripande beskrivning över rådande förutsättningar för den kommande tremånadersperioden september–november, utifrån vilka MSB:s bedömningar görs.

Folkhälsomyndighetens scenarier för fortsatt smittspridning

Inom ramen för Folkhälsomyndighetens regeringsuppdrag (S2020/08831) presenterade myndigheten en femte delrapport den 20 augusti, 2021. I rapporten presenteras liksom tidigare delredovisningar tre scenarier benämnda scenario 0, scenario 1 och scenario 2. Scenarierna illustrerar en tänkbar utveckling under september–november och varierar utifrån olika antaganden om kontaktintensitet mellan människor, samt om smittsamheten hos den så kallade deltavarianten. Samtliga scenarier visar på ökad smittspridning under sensommaren, dock till högstnivåer som är betydligt lägre än vid tidigare ”toppar”. I de värre scenarierna 1 och 2 minskar sedan smittan igen i början av oktober. Enligt Folkhälsomyndigheten finns osäkerheter i scenarierna avseende både smittspridningens utveckling och vårdbelastningen. Detta beror framförallt på osäkerheter gällande deltavariantsens ökade smittspridningspotential och hur effektiva vaccinerna är mot smitta och smittspridning.

Smittskyddsåtgärder

En rad restriktioner och rekommendationer tillämpas fortfarande för att minska smittspridningen i Sverige. Samtidigt rapporterar länsstyrelserna att människors efterlevnad fortsätter att minska och att det finns utbredda missuppfattningar om vilka råd och rekommendationer som faktiskt gäller.

I enlighet med regeringens stegvisa plan för en successiv anpassning och avveckling av de restriktioner som införts med anledning av covid-19-pandemin, genomfördes de första tre stegen under juni och juli månad. Ett fjärde steg, som bland annat innefattar att deltagarbegränsningar för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar i begränsningsförordningen tas bort, beräknades kunna genomföras i september. Detta byggde på Folkhälsomyndighetens nivåindelning för smittspridning, vårdbelastning och vaccinationstäckningsgrad och bedömningen att vi då skulle ha uppfyllt kriterierna för den lägsta nivån, nivå 1. Folkhälsomyndighetens sammantagna bedömning den 20 augusti var att vi fortsatt befinner oss i nivå 2.

Den viktigaste smittskyddsåtgärden är fortsatt vaccination av hela den vuxna befolkningen. Enligt överenskommelsen mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner, SKR, ska alla över 18 år ha erbjudits en dos vaccin senast den 19 september. I början av september hade över 80 procent av den vuxna befolkningen tagit en första vaccindos. Även 16- och 17-åringar erbjuds nu vaccin i hela landet. Undersökningar visar att vaccinationsviljan hos Sveriges befolkning är fortsatt hög, omkring 90 procent uppger att de har vaccinerats, eller planerar att vaccinera sig när tillfälle ges.

Risker för parallella händelser

Under perioden september–november föreligger ett antal på förhand kända risker. Säsongsrelaterade risker är bland annat väderhändelser som skyfall och höststormar. Dessa företeelser får oftast lokal eller regional påverkan, exempelvis i form av materiella skador, elbortfall och trafikstörningar. Beroende på omfattning och spridningsgrad kan de dock även föranleda behov av krishantering över kommun- och länsgränser samt på nationell nivå. Skeenden i vår omvärld som till exempel händelseutvecklingen i Afghanistan medför också hantering av flera aktörer inom krishanteringssystemet.

Därutöver ligger terrorhotnivån alltså på en förhöjd nivå, en trea på en femgradig skala. Ett attentat med masskadeutfall skulle sannolikt kräva en större hantering och medföra belastning på flera offentliga verksamheter som sjukvård, räddningstjänst och polis.

De på förhand kända riskerna skulle under pandemin kunna orsaka parallella händelser som behöver hanteras av delvis samma aktörer som berörs av pandemihanteringen och med delvis samma resurser.

Konsekvenser för målen för samhällets säkerhet

I följande avsnitt redogörs för bedömningar av risker och möjliga konsekvenser för målen för samhällets säkerhet.

Möjliga konsekvenser för människors liv och hälsa

Kommande period förväntas präglas av viss smittspridning och vissa fortsatta råd och restriktioner. Genomförda anpassningar och avveckling av restriktioner bedöms medföra en positiv påverkan på människors livsvillkor och välmående och ökar människors tillgång till viktiga sociala skyddsnet. Samtidigt bedöms till del långsiktiga konsekvenser, som psykisk ohälsa och ekonomisk otrygghet, fortfarande påverka delar av befolkningen.

Den i viss mån ojämna vaccinationstäckningen i landet gör att vissa grupper är särskilt sårbara för smitta och svår sjukdom. Vaccinationstäckningen varierar bland annat utifrån inkomst, utbildningsgrad och födelse-land, vilket behöver beaktas i det fortsatta arbetet för att minska de direkta och indirekta konsekvenserna som ett insjuknande i covid-19 kan innebära för individen.

MSB har tidigare påtalat barns och ungas särskilda utsatthet under pandemin. Att all grundskole- och gymnasieverksamhet inför hösten återgår till närundervisning förväntas ha en positiv effekt för barn och ungas välmående. Samtidigt kvarstår risker för långsiktiga konsekvenser kopplat till ungas psykosociala och fysiska hälsa, vilket bland annat kan kopplas till elevhälsans försämrade förutsättningar för utredningar och insatser under pandemin.

Möjliga konsekvenser för samhällets funktionalitet

MSB bedömer att samhällets funktionalitet fortsatt kommer upprätthållas under perioden september–november och att samhällsviktig verksamhet på en övergripande nivå kan hantera samtliga av Folkhälsomyndighetens scenarier. Vissa osäkerheter kvarstår kopplat till kritisk varuförsörjning. Dessa behöver nog följars upp av respektive aktör för att undvika bristsituationer som skulle kunna påverka förmågan att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och därmed också leda till allvarliga samhällskonsekvenser. Risker bedöms fortsatt som låg för personalbortfall till följd av pandemin som påverkar samhällets funktionalitet. Samtidigt är det av stor vikt att testningsverksamheten fortsätter att fungera väl, för att säkerställa samhällets funktionalitet och upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

Under perioden förväntas pandemins påverkan på de verksamheter som upprätthåller samhällets funktionalitet att minska ytterligare och möjlighet bör därför finnas att återuppta och genomföra tidigare nedprioriterad eller uppskjuten verksamhet. Samhällets fortsatta övergång till mer normala förhållanden bedöms likt tidigare inte påverka upprätthållandet av samhällets funktionalitet på en övergripande nivå. Samtliga aktörer behöver dock verka för en sömlös övergång där lärdomar från pandemihanteringen skyndsamt omhändertas och integreras i ordinarie arbetssätt.

Uppskjuten verksamhet

MSB bedömer att det fortsatt finns risker förknippade med att verksamhet skjuts upp till följd av omprioriteringar under pandemin, vilket exempelvis skulle kunna leda till sårbarheter i kritisk infrastruktur och försämrade förmåga att hantera allvarliga händelser inom verksamhetsområdet. Likt tidigare bedöms dessa risker primärt gälla på längre sikt än tre månader, även om detta är svårt att uppskatta. Möjligheten att återuppta sådan verksamhet är delvis beroende av att anpassningar och avveckling av restriktioner genomförs enligt plan och att belastningen på verksamheterna fortsätter att minska. Samtidigt är det viktigt att återupptagande av uppskjuten verksamhet görs på ett sätt där

beredskap upprätthålls för att hantera såväl ökad smittspridning lokalt, som nya eller parallella händelser.

Kritisk varuförsörjning

MSB bedömer att vissa risker som gäller kritisk varuförsörjning kommer kvarstå så länge smittspridning förekommer i Sverige och i världen med följden att handelsflöden påverkas. Dessa risker gäller särskilt vissa varugrupper. Laboratoriemateriel och annan utrustning som används vid provtagning, testning och analys är likt tidigare ett exempel på en sådan varugrupp. Berörda aktörer arbetar fortsatt för att hantera situationen, genom exempelvis användande av ersättningsprodukter. Ett annat exempel är fortsatt tekniska komponenter, såsom halvledare och microchip. Det finns i dagsläget inga tecken på att detta skulle ha påverkat upprätthållandet av samhällsviktig verksamhet.

Informationssäkerhet

Som tidigare bedömer MSB att det föreligger risker kopplade till informationssäkerhet hos samhällsviktiga aktörer, främst på grund av utbredd distansarbete. I takt med att samhället i större utsträckning återgår till ordinarie arbetsformer bedöms riskerna minska. Samtliga aktörer behöver granska de beslut som fattats ifråga om säkerhetsåtgärder under pandemin, för att se till att hastiga och icke genomarbetade beslut inte fortsätter gälla.

Särskilt berörda sektorer under kommande period

Samtliga samhällssektorer har på olika sätt påverkats av pandemin och dess konsekvenser. I denna rapport läggs tonvikt på de sektorer som MSB bedömer berörs särskilt eller står inför utmaningar under kommande period.

Offentlig förvaltning

I stort har verksamheter i offentlig förvaltning fungerat väl under pandemin. Med anledning av att terminsstarten nyligen ägt rum, med närundervisning som huvudinriktning, har MSB valt att kort belysa grundskole- och gymnasieverksamhet i det här avsnittet.

Ett förberedande arbete har gjorts av huvudmän och andra berörda aktörer i samband med skolstarten och övergången till närundervisning. Eventuella klusterutbrott och lokalt ökad smittspridning kan under hösten komma att drabba skolor, särskilt eftersom barn under 16 år som huvudregel hittills inte erbjuds vaccin. Skolan bedöms dock vara förberedd för att vidta åtgärder och för att snabbt kunna ställa om till distansundervisning vid eventuella större utbrott och omfattande smittspridning.

På en övergripande nivå tycks flera av de farhågor kring hur smittskyddsåtgärder skulle påverka skolan inte ha infriats. Den garanterade undervisningstiden har inte begränsats och betygen ligger generellt på samma nivå som tidigare år. Bedömningarna av pandemins sammantagna påverkan på skolverksamheten är dock osäkra och behöver följas upp under längre tid, inte minst avseende eventuella kunskapsstapp bland elever. Därtill har elevhälsan haft sämre förutsättningar för utredningar och insatser, och frånvaron bland elever har ökat både i omfattning och i frekvens. Dessa psykosociala effekter kommer behöva hanteras, såväl av skolan som av andra aktörer, under kommande period.

Transport

Transportsektorn har under pandemin visat på en stark förmåga till anpassning och godsflödena har fungerat även under perioder med hög smittspridning. Den sammantagna påverkansgraden för sektorn är fortsatt måttlig, även om variationen i påverkansgrad är stor mellan trafikslag och geografiska platser. Det svåra ekonomiska läget till följd av minskad kommersiell trafik är en fortsatt

utmaning för aktörer inom sektorn, inte minst inom flygtrafiken, samt taxi- och bussnäringen. Kommersiellt resande har ökat i viss utsträckning under sommaren, men med hänsyn till ökande smittspridning i Sverige och internationellt är utvecklingen osäker.

Möjliga konsekvenser för upprätthållandet av grundläggande värden

Pandemins effekter på upprätthållandet av grundläggande värden är som tidigare konstaterats svåra att bedöma, men den påverkan som pandemin haft på individers och andra aktörers möjlighet att verka i samhället väntas ytterligare minska under september–november. Detta gäller förutsatt att planerade anpassningar och avveckling av restriktioner genomförs. Individens frihet kan dock fortsatt uppfattas som begränsad så länge smittskyddsåtgärder som begränsar handlingsutrymmet tillämpas. MSB vill också fortsatt understryka vikten av att samtliga aktörer säkerställer att eventuella försämrade förutsättningar för befolkningens deltagande i samhället som pandemin medfört inte kvarstår efter det att restriktioner avvecklas.

MSB:s bedömning kvarstår vad gäller vikten av transparens kring avvägningar bakom beslut om åtgärder, samt tidig, tydlig och samstämmig kommunikation. Det finns kommunikativa utmaningar för samhällets aktörer att förmedla och förklara när, hur och varför stegvisa anpassningar och avveckling av restriktioner ska genomföras, samt hur åtgärderna knyter an till vaccineringen, smittspridningen och belastningen i sjukvården, på ett sätt som når och förstås av hela befolkningen. Utmaningarna avser även kommunikation kopplat till vaccinationsprocessen i en tid där inte minst unga, men även hittills ovaccinerade personer över 18 år, kommer erbjudas vaccin.

Därutöver förekommer missinformation, desinformation och ryktesspridning kopplat till covid-19-hanteringen i den svenska informationsmiljön, vilket riskerar att öka allmänhetens oro och påverka människors förtroende för samhällsinstitutioner såväl som det mellanmännsliga förtroendet. Transparens samt tydlig och tillgänglig information är därmed viktiga beståndsdelar i det samlade arbetet med att främja Sveriges pandemihantering och långsiktigt stärka samhällets motståndskraft.

MSB konstaterar att statsaktörers och icke-statliga globala antagonistiska aktörers försök till informationspåverkan kopplat till pandemin och pandemihanteringen har minskat i takt med att läget inom pandemin förbättrats. Aktörer som ägnar sig åt informationspåverkan är ofta ombytliga och flyttar fokus till områden där de har störst chans att nå sina syften. Under kommande tremånadersperiod bedöms aktiviteterna fortsätta ligga på en lägre nivå än tidigare under pandemin, även vid en viss ökning i smittspridningen under september.

Åtgärdsbehov inom den aktörsgemensamma hanteringen

I följande kapitel identifieras åtgärder som kan vidtas av flera aktörer eller som kräver samverkan mellan olika aktörer, i syfte att dämpa och mildra de risker och möjliga samhällskonsekvenser som presenterats i föregående kapitel.

Under kommande period behöver aktörer förhålla sig till eventuella anpassningar och avveckling av restriktioner och en övergång mot en bättre och stabilare situation, samtidigt som vaksamhet behövs för att kunna hantera en eventuellt förändrad situation. Därför är planering, kontinuitetshantering och samverkan, inklusive samordnad kommunikation, fortsatt viktiga ingångsvärden.

Som tidigare lyfts bör bedömningar och analyser inför beslut utgå från ett befolkningsperspektiv. Det gäller exempelvis att beakta aspekter som ålder, kön, funktionalitet, geografisk hemvist och socioekonomiska förutsättningar.

Övergå till ordinarie arbets sätt med bibehållen beredskap

Hanteringen av pandemin behöver i många verksamheter integreras i ordinarie arbetsformer samtidigt som utarbetade pandemispecifika arbets- och samverkansformer upprätthålls för att kunna användas vid ett eventuellt försämrat läge. Det är en gemensam utmaning för berörda aktörer att förmå att fasa ut delar av den direkta krishanteringen och att identifiera och behålla den kärna av pandemispecifika aktiviteter som fortsatt är nödvändiga.

Inom respektive aktörs verksamhet, liksom i den aktörsgemensamma samverkan, behöver alla berörda aktörer fortsatt säkerställa att det finns verktyg för att snabbt identifiera och hantera ett förändrat läge. Ett förändrat läge avser här dels förändringar i själva smittspridningen men också andra riskförhållanden och indirekta konsekvenser som skulle kunna uppstå eller återaktualiseras under perioden. Ett sådant exempel skulle kunna vara varubristssituationer.

Samhällsviktiga verksamheter behöver ha förmåga och beredskap att hantera nya händelser och potentiella samhällsstörningar, parallellt med pandemin. Det gäller i synnerhet de verksamheter som berörs av säsongrelaterade risker som föreligger under kommande period. Det är även viktigt när nedprioriterad eller uppskjuten verksamhet återupptas.

Omhändertade erfarenheter från pandemin här och nu

Det är av stor betydelse att de erfarenheter som kunnat dras av pandemihanteringen omhändertas och att aktörernas agerande utvärderas redan här och nu. Detta för att kunskap och erfarenhet inte ska gå förlorad och för att stärka och utveckla Sveriges krishanterings- och beredskapsarbete. Erfarenhetsutbyte bör ske mellan aktörerna, utifrån arbets sätt som stärker aktörernas helhetssyn och där de tvärssektoriella perspektiven omhändertas.

I de fall utveckling av beredskapsarbete har fått skjutas upp till följd av operativ hantering bör aktörer säkerställa att sådan beredskapsutveckling återupptas och att erfarenheter från pandemin omhändertas i arbetet.

Trygga informationssäkerheten

Det är fortsatt av stor betydelse att samtliga aktörer aktivt verkar för att informationssäkerheten upprätthålls. Samtliga aktörer bör förbereda för att grundligt granska de beslut som fattats ifråga om säkerhetsåtgärder under pandemin för att säkerställa att tillfälliga och otillfredsställande lösningar kring hemarbete och fjärråtkomst inte fortsatt används. Det är också viktigt att organisationer åtgärdar den eventuella säkerhets- och förvaltningsskuld som MSB påtalat i Delrapport 1.

Trygga tillgång till laboratoriemateriel och andra kritiska varor

Även om situationen avseende tillgång till laboratorie- och förbrukningsmateriel gradvis förbättrats över tid, bedöms läget som osäkert även på kort sikt. Det är viktigt att arbetet med att säkra tillgången av materiel inom vård och omsorg samt övrig samhällsviktig verksamhet fortgår.

Eftersträva tydlig och tillgänglig kommunikation

Utifrån de riskområden som lyfts i rapporten finns fortsatt ett stort behov av tydlig och lättförståelig kommunikation till allmänheten. Kommunikationen behöver präglas av transparens avseende hur och varför åtgärder vidtas eller dras tillbaka. Informationen behöver nå ut till hela befolkningen genom olika kommunikationskanaler och utformas på ett sätt som gör det tydligt vilka förhållningsregler som gäller. Det behöver även finnas en beredskap för att både möta förändrade informationsbehov inom pandemihanteringen och nå fram med viktiga budskap vid en parallell händelse.

Upprätthåll beredskap för att identifiera och möta informationspåverkan

Samtliga aktörer behöver fortsatt inom sitt eget verksamhetsområde ha beredskap för att kunna identifiera och möta informationspåverkan. Det gäller i synnerhet för de som på olika sätt är involverade i arbetet med vaccinationsprocessen.

**Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap**

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
651 81 Karlstad, Tel 0771-240 240, www.msb.se